

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYK ZAWODOWYCH

Kod przedmiotu	
Kierunek	Menadżerskie Studia Ekonomiczno – Prawne
Profil kształcenia	praktyczny
Semestr	2 (letni)
Rodzaj praktyk (np. kierunkowa- podstawowa/ kierunkowa- pogłębiająca/dyplomowa)	Kierunkowa podstawowa
Opiekun praktyk	Dr Konrad Rokoszewski
Tryb studiów (studia stacjonarne, studia niestacjonarne)	Stacjonarne

Cele praktyk (ogólne i szczegółowe)

Cele ogólne:

1. Pogłębienie, poszerzenie i możliwość konfrontacji zdobywanej przez studenta w czasie studiów wiedzy i umiejętności z realnymi warunkami funkcjonowania organizacji publicznych i przedsiębiorstw zgodnie z kierunkiem i specjalnością studiów.
2. Zapoznanie z wymogami kompetencyjnymi wykonywania zawodu lub typu zadań zawodowych, w szczególności zakresami wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, metod i sposobów wykonywania pracy, a także ewolucji tych wymagań, związanych ze zmianami społeczno – gospodarczymi oraz oczekiwaniami pracodawców, wpływającymi na współczesne uwarunkowania środowiska pracy.
3. Nabycie i wzbogacenie kompetencji, warunkujących efektywne uczestnictwo i realizację zadań zawodowych przez studentów w określonym środowisku pracy, głównie w zakresie stosunku do pracy, ustalania hierarchii zadań, pracy zespołowej, komunikacji interpersonalnej, rozwiązywania konfliktów, równości szans i innych kompetencji tworzących ramy efektywnego funkcjonowania w organizacji, adekwatnie do rodzajów, typów organizacji oraz specyficznych wymagań stanowiska pracy.
4. Rozwijanie proaktywnej postawy partycypacji w realnych procesach organizacyjnych, w warunkach określonych możliwościami miejsca odbywania praktyk w tym zakresie.
5. Zapoznanie studentów odbywających praktyki z warunkami otoczenia bliższego i dalszego organizacji, kulturą organizacyjną i organizacją wewnętrznych procesów zarządzania, jako punktu wyjścia do dalszych analiz w wybranych obszarach zarządzania, zgodnie z kierunkiem studiów i wybraną specjalnością
6. Zaznajomienie z infrastrukturalnymi uwarunkowaniami wykonywania danego zawodu/ rodzaju zadań w aspekcie wymogów dotyczących wyposażenia technicznego i technologicznego oraz koniecznych umiejętności związanych z ich obsługą.

7. Kształcenie poczucia odpowiedzialności i współodpowiedzialności za wykonywaną pracę oraz podejmowane decyzje odnośnie sposobu jej wykonywania, zarówno na poziomie jednostkowym, jak i w szerszej rozumianych relacjach społecznych w roli członka zespołu, zarówno w organizacji, jak w aktywności pozaorganizacyjnej.
8. Rozwijanie umiejętności autoprezentacji oraz samooceny, a tym samym uzyskiwanie wartościowej informacji zwrotnej na temat postępów w nabywaniu wiedzy i rozwijaniu umiejętności, identyfikacji możliwych luk kompetencyjnych i kierunków ich eliminowania.
9. Kształtowanie umiejętności i postaw refleksyjnej oceny stosowanych przez organizacje metod, kierunków i sposobów działania oraz wskazywania a także argumentowania własnych propozycji ich ulepszenia lub optymalizacji w kontekście posiadanej wiedzy nabywanej w toku edukacji formalnej na uczelni, a także edukacji nieformalnej i pozaformalnej.
10. Rozwijanie umiejętności dostrzegania i uwzględniania związków o charakterze ekonomicznym, społecznym, kulturowym, ekologicznym, obyczajowym w rozumieniu zachodzących między nimi współzależności oraz oceny siły ich wpływu w zarządzaniu operacyjnym i strategicznym, w tym również relacjach z wewnętrznymi zewnętrznymi interesariuszami organizacji.

Cele szczegółowe:

1. Zapoznanie z profilem podmiotu, w którym odbywana jest praktyka pod względem formy prawnej, rodzaju wykonywanej działalności/przynależności do sektora gospodarki/ branży, obszaru działania, struktury własnościowej, liczby osób zatrudnionych.
2. Poznanie i identyfikacja elementów otoczenia bliższego i dalszego podmiotu, w tym rodzaju podmiotów współpracujących, bezpośrednich i pośrednich interesariuszy organizacji, a także uwarunkowań prawnych, społeczno – ekonomicznych i technologicznych, oddziałujących lub mogących oddziaływać na organizację i ich wpływu na przebieg funkcji i procesów mających w niej miejsce.
3. Zaznajomienie się z podstawowymi uwarunkowaniami i charakterem rodzaju prac w organizacji, w której odbywane są praktyki (instytucja publiczna, społeczna, przedsiębiorstwo) na wybranych stanowiskach pracy i analiza związanych z tym wymagań kwalifikacyjnych, dokumentacji i relacji współzależności w strukturze organizacyjnej.
4. Poznanie i identyfikacja elementów metod, technik i procedur rekrutacji obowiązujących w organizacji, w tym wymagań kwalifikacyjnych i kompetencyjnych.
5. Identyfikacja i umiejętność opisu oraz rodzaju struktury organizacyjnej, w odniesieniu do profilu organizacji i środowiska jej działania.
6. Nabycie umiejętności obsługi urządzeń i oprogramowania do sprawnej realizacji zadań na stanowisku pracy zgodnych z zakresem i typem tych zadań.
7. Poznanie i opis metod oraz technik pracy menadżerskiej w realizacji działań kierowniczych przez przełożonych, w tym dotyczących procesów komunikacji, motywacji, podejmowania decyzji i innych obszarów zarządzania personelem
8. Nabycie umiejętności praktycznych przez samodzielne wykonywanie powierzonych zadań na stanowisku pracy związanych z działalnością dotyczącą obszaru zarządzania.

9. Rozwijanie umiejętności refleksyjnej oceny skuteczności zarządzania w wybranych obszarach funkcjonowania organizacji poprzez konfrontowanie wyników obserwacji z posiadaną i zdobywaną w procesie dydaktycznym wiedzą teoretyczną.
10. Poszerzanie umiejętności znajdowania powiązań i identyfikacji zależności przyczynowo – skutkowych między różnymi elementami organizacji poprzez aktywne uczestnictwo w wykonywaniu zadań oraz elementy job shadowing.
11. Poszerzenie umiejętności obsługi i stosowania dokumentów, narzędzi oraz oprogramowania związanych z realizacją zadań w czasie odbywania praktyk.
12. Nabycie umiejętności praktycznych przez samodzielne wykonywanie powierzonych zadań na stanowisku pracy związanych z działalnością dotyczącą obszaru zarządzania.
13. Wspieranie różnych sposobów rozwiązywania problemów, analizy zjawisk organizacyjnych i nieszablonowego myślenia

Opis efektów uczenia się uzyskiwanych przez studenta w ramach praktyk

OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ		SYMBOL PRK (odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się)
WIEDZA („Student zna i rozumie...”)		
1	prawno – organizacyjne uwarunkowania funkcjonowania podmiotów sfery publicznej, komercyjnej i społecznej oraz czynniki determinujące ich formy organizacyjne	MSEP_W04 MSEP_W08
2	czynniki wpływające i determinujące kulturę organizacyjną podmiotu będącego miejscem realizacji praktyki, a także związany z tym kształt i rodzaj struktur organizacyjnych oraz formy organizacji pracy	MSEP_W04 MSEP_W08
3	modele i style zarządzania, w szczególności politykę komunikacyjną, sposoby podejmowania decyzji, motywowania przewodzenia i kontroli w organizacjach	MSEP_W04 MSEP_W08
4	główne formalne i nieformalne zasady i procedury obowiązujące w poszczególnych obszarach działalności instytucji publicznych/przedsiębiorstw, w tym zasady i wymogi dotyczące jakości, etyki, norm, standardów i pracy oraz sprawozdawczości, w tym sprawozdawczości finansowej	MSEP_W04 MSEP_W08
5	funkcjonujące w organizacjach formy formalnej i nieformalnej komunikacji społecznej, ich uwarunkowania, przejawy, ograniczenia	MSEP_W04 MSEP_W08
6	stosowane przez organizacje zasady i procedury postępowania w rekrutacji i selekcji pracowników, zarówno w rekrutacji wewnętrznej jak i zewnętrznej	MSEP_W04
7	relacje między zajmowanym stanowiskiem pracy w miejscu odbywania praktyk a innymi elementami struktury organizacyjnej w kontekście całościowego modelu organizacyjnego oraz typu realizowanych zadań	MSEP_W04
8	zjawiska społeczne i gospodarcze z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem z uwzględnieniem aktualnej sytuacji prawnej, ekonomicznej, konkurencyjnej i organizacyjnej, ich kontekst i siłę wpływu na organizację	MSEP_W04 MSEP_W08
UMIEJĘTNOŚCI		

(„Student potrafi...”)		
1	identyfikować, interpretować i poszukiwać efektywnych rozwiązań zadań zawodowych, stosując interdyscyplinarne podejście do analizowanych zjawisk organizacyjnych.	MSEP_U09 MSEP_U11
2	opisywać, charakteryzować i interpretować na gruncie posiadanej wiedzy z dziedziny zarządzania i nauk pokrewnych zjawiska społeczne w organizacji i związane z nimi sposoby zarządzania podejmowane przez organizację	MSEP_U09 MSEP_U11 MSEP_U13
3	rozpoznawać, kategoryzować i wyjaśniać na gruncie posiadanej wiedzy, istotę i przyczyny powstawania problemów organizacyjnych w obszarze zarządzania pracownikami oraz formułować hipotezy stanowiące podstawę poszukiwania ich rozwiązań	MSEP_U09 MSEP_U11 MSEP_U13
4	konstruktywnie wykorzystywać możliwości indywidualnego i zespołowego uczenia się przez doświadczenie, wyrażając gotowość lub aktywnie uczestnicząc w realizacji zadań, projektów lub innego rodzaju przedsięwzięć w ramach organizacji i poza nią.	MSEP_U20 MSEP_U01 MSEP_U09 MSEP_U11
5	w sposób obiektywny konfrontować i dokonywać realnej oceny własnych oczekiwań dotyczących ścieżki rozwoju kariery zawodowej z wymogami stanowisk i rodzajów pracy oraz identyfikować posiadane w tym zakresie luki kompetencyjne	MSEP_U20
6	wywiązywać się terminowo i merytorycznie z powierzonych do realizacji zadań oraz sprawnie i syntetycznie podsumowywać i raportować przełożonym, innym współpracownikom oraz opiekunom praktyk informacje na temat swojej działalności zgodnie z przyjętymi w tym zakresie wymogami	MSEP_U11 MSEP_U13 MSEP_U20
7	sprawnie posługiwać się technologią IT, adekwatnie do rodzaju, zakresu i charakteru wykonywanych zadań	MSEP_U01 MSEP_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE („Student jest gotów do...”)		
1	przyjmowania, kształtowania i rozwijania postawy refleksyjnej w stosunku do stosowanych w zarządzaniu organizacją metod, technik, modeli i praktyk zarządzania	MSEP_K01 MSEP_K02 MSEP_K06 MSEP_K07
2	wykazywania inicjatywy, samodzielności i otwartości oraz postawy i zachowań przedsiębiorczych w stosunku do przydzielanych zadań oraz zakresów obowiązków	MSEP_K02 MSEP_K06
3	doskonalenia i poszerzania umiejętności społecznych, w szczególności komunikacyjnych, potrzebnych do konstruktywnej i efektywnej współpracy w zespole w zakresie powierzanych zadań zawodowych	MSEP_K01 MSEP_K03
4	wyrażania gotowości i podejmowania działań związanych z poszerzeniem zdobywanych umiejętności zawodowych, poprzez dodatkowe formy edukacji formalnej, nieformalnej i pozaformalnej	MSEP_K01 MSEP_K02 MSEP_K07
Miejsce odbywania praktyk		
<p>Ze względu na charakter studiów, obejmujący zagadnienia menadżersko – prawne w zasadzie nie ma ograniczeń związanych z rodzajem, profilem lub obszarem terytorialnym organizacji, w których mogłyby odbywać się praktyki. Kompetencje, jakie mają kształtować praktyki mogą być rozwijane w różnych typach podmiotów, zgodnie również z dalszymi możliwościami specjalizacji. Główną determinantą wyboru miejsca realizacji praktyk jest to, aby rodzaj zadań, które będą wykonywane przez studenta odnosił się do profilu studiów menadżersko prawnych.</p>		

Praktyki mogą być realizowane w organizacjach komercyjnych, publicznych i społecznych, a także w podmiotach działających na styku ww. podmiotów lub w takich organizacjach, które posiadając status przynależności do danego sektora realizują także działania charakterystyczne dla innych sektorów, np. organizacje społeczne (fundacje, stowarzyszenia), które prowadzą działalność gospodarczą, lub spółki kapitałowe działające w formule non profit). Takie podejście daje możliwość zdobywania doświadczeń wykraczających poza wąską sferę rodzajów aktywności charakterystycznych dla danego typu organizacji z tytułu przynależności do danego rodzaju sektora. Ewolucja współczesnych form organizacyjnych pozwala uznać katalog możliwości jako otwarty, niemniej wymagający każdorazowo konsultacji z opiekunem praktyk.

Każdy student przed rozpoczęciem uczestnictwa w praktykach zobowiązany jest do ustalenia zakresu i miejsca praktyk razem z uczelnianym opiekunem praktyk i uzyskania jego zgody potwierdzonej podpisem pod dokumentem stanowiącym stosowny załącznik do Regulaminu praktyk (zgoda zakładu pracy i opiekuna praktyk)

Podstawowe elementy infrastrukturalne oraz elementy wyposażenia, w jakie musi być wyposażone miejsce odbywania praktyk:

1. Dostęp do oprogramowania/ sprzętu niezbędnego do poznawania zakresów zadań związanych z nabywaniem wiedzy i umiejętności, adekwatnych do typu i rodzaju zadań oraz specyfiki miejsca odbywania praktyk. Zakres minimalnych wymagań infrastrukturalnych będzie każdorazowo ustalany ze studentami, biorąc pod uwagę specyfikę miejsca praktyk, rodzaj organizacji oraz typ zadań.
2. Krzesło i biurko.
3. Warunki odbywania praktyk nie zagrażające życiu i zdrowiu praktykantów – zgodność z obowiązującymi przepisami BHP ora z innymi przepisami szczegółowymi dotyczącymi specyfiki danej działalności.
4. W przypadku osób z niepełnosprawnościami – dostęp do odpowiednich ułatwień umożliwiających poruszanie się w miejscu praktyk i realizację powierzonych zadań. Ponadto student proszony będzie o potwierdzenie braku jakichkolwiek przeciwwskazań lekarskich do realizacji zadań w miejscu odbywania praktyk, celem zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa pracy, w tym w szczególności wpływu na zdrowie samego studenta lub innych osób.

Uwaga: każdorazowo przed odbyciem praktyk, opiekun praktyk będzie razem z praktykantem ustalał minimalne wymagania dotyczące dostępu do infrastruktury biorąc pod uwagę miejsce odbywania praktyk oraz rodzaj, zakres i charakter zadań zawodowych.

Rodzaje organizacji, w których mogą być realizowane praktyki : (poniższy katalog nie jest katalogiem zamkniętym)

- Przedsiębiorstwo handlowe/ handlowo – usługowe, produkcyjne, usługowe, budowlane
- podmioty sfery publicznej: jednostki administracji szczebla centralnego, samorządowego (lokalne, regionalne), oraz jednostki organizacyjne podległe podmiotom centralnym i samorządowym.
- organizacje społeczne (organizacje trzeciego sektora): fundacje, stowarzyszenia.

W przypadku przedsiębiorstw:

- przedsiębiorstwa sektora MSP oraz duże,
- przedsiębiorstwa prywatne, państwowe, społeczne, spółdzielcze, komunalne, spółki skarbu państwa,
- przedsiębiorstwa z kapitałem polskim, zagranicznym, mieszanym,
- przedsiębiorstwa działające lokalnej, regionalnej, w skali krajowej, międzynarodowej, globalne,
- przedsiębiorstwa o różnej formie prawnej: spółki osobowe (spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna), spółki kapitałowe (akcyjna,

z ograniczoną odpowiedzialnością), spółki regulowane KC (spółka cywilna, przedsiębiorstwo prywatne osoby fizycznej), spółdzielnie (w tym spółdzielnie przetwórców, spółdzielnie socialne),

- oddziały przedsiębiorstw,
- banki i inne instytucje finansowe (np. instytucje pożyczkowe, fundusze poręczeń kredytowych),
- przedsiębiorstwa działające w obszarze handlu, usług (w tym m.on. logistyka i budowlane), produkcji, i w formach mieszanych,
- kancelarie radców prawnych.

Ponadto:

- podmioty działające w formule partnerstwa publiczno – prywatnego (PPP), grupy producenckie,
- w związku z dynamicznym rozwojem podmiotów działających w sferze nowych technologii, w tym przedsiębiorstw internetowych, również tego rodzaju firmy są doskonałym miejscem odbywania praktyk, chodzi o obszar e-handel, e-commerce.

W przypadku instytucji publicznych:

- szczebla centralnego: ministerstwa, kancelaria Prezydenta, Prezesa Rady Ministrów, Departament Służby Cywilnej i inne,
- agencje rządowe, np: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Agencja Rozwoju Przemysłu, (patrz także Polski Fundusz Rozwoju), Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa,
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,
- Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW-CRSO),
- Urzędy Centralne nadzorujące jednostki terenowej administracji niezespólonej np.: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Główny Urząd Statystyczny, Główny Urząd Miar, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i inne,
- inne urzędy centralne, np. Urząd Transportu Kolejowego, Komisja Nadzoru Finansowego, Polska Organizacja Turystyki, Polskie Centrum Akredytacji, Polski Komitet Normalizacyjny, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Urząd Zamówień Publicznych, Polskie Centrum Badań i Certyfikacji, Państwowa Inspekcja Pracy, Państwowa Inspekcja Sanitarna, Inspekcja Handlowa, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, Urząd komunikacji Elektronicznej, Inspekcja Nadzoru Budowlanego, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Urząd Lotnictwa Cywilnego, Urząd Transportu Kolejowego i inne,
- państwowe jednostki organizacyjne, np: Narodowe Centrum Studiów Strategicznych,
- Polski Fundusz Rozwoju (i podmioty grupy: PARP, ARP, PFR Ventures, PFR Nieruchomości, Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych – KUKE, KUKE Finance, Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowa Agencja Inwestycji i Handlu – PAIH)
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (w tym oddziały wojewódzkie i terenowe),
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- delegatury agencji rządowych (np. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa),
- Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego (Oddział w Bratoszewicach, Kościerzynie, Piotrkowie Trybunalskim) i inne ośrodki doradztwa rolniczego w kraju,
- urzędy wojewódzkie (i departamenty oraz wydziały UW),
- podmioty samorządowe szczebla regionalnego (samorząd województwa: urząd marszałkowski i jednostki podległe np. Regionalne Centrum Pomocy Społecznej, Centrum Obsługi Przedsiębiorcy, Wojewódzki Urząd Pracy i delegatury Wojewódzkiego Urzędu Pracy, podległe samorządowi wojewódzkiemu szpitale i ośrodki zdrowia),
- podmioty lokalnego szczebla samorządowego: starostwo powiatowe, urząd miasta, urząd gminy,
- jednostki podległe podmiotom lokalnego szczebla samorządowego: Gminne Ośrodki

Pomocy Społecznej, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Miejsko – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Urzędy Pracy, szkoły podstawowe, średnie (w tym szkoły branżowe 1-go stopnia, technika, licea, zespoły szkół), podległe samorządowi regionalnemu szpitale i ośrodki zdrowia,

- w przypadku Skierniewic: Regionalna Akademia Twórczej Przedsiębiorczości, Centrum Kultury i Sztuki. Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Izba Historii, Dom Pomocy Społecznej,
- podmioty publiczne działające regionalnie, np. Specjale Strefy Ekonomiczne, (i podstrefy) oraz spółki komunalne (np. przedsiębiorstwa wodociągowe, MPO),
- regionalne podmioty publiczne o mieszanej strukturze właścicielskiej i nadzoru, np. Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego, Łódzka Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o., Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego, Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna,
- uczelnie wyższe (ale w zakresie działań organizacyjno – promocyjnych i zarządczych – np. księgowość, biuro promocji),

W przypadku organizacji społecznych:

- organizacje pozarządowe (NGO): stowarzyszenia, fundacje, np.:*
- działające w zakresie wspierania określonych grup społecznych, oraz realizacji działań statutowych,
- Lokalne Grupy Działania - LGD (w powiecie skierniewickim aktywna jest grupa Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania – „Gniazdo”, w powiecie łowickim – LGD Ziemia Łowicka, powiecie brzezińskim – LGD Mroga, Dmosin, Stryków i okolice: LGD Polcentrum, inne w pobliżu powiatu skierniewickiego: Stowarzyszenie Rozwoju Gmin Centrum (Kutno),LGD Dolina Rawki (Rawa i okolice), LGD Nadarzyn – Raszyn – Michałowice,
- inne podmioty i zakresy działalności podmiotów sfery pozarządowej, zgodnie z zapisami zadań statutowych i profilem studiów menadżersko – prawnych,
*praktyka może dotyczyć jedynie aspektów związanych z zarządzaniem tego rodzaju podmiotami, w tym np: planowania działań, pozyskiwania funduszy, pracy projektowej, księgowości, aspektów prawnych, organizacyjnych, zarządzania personelem itp. Nie może być zaliczane w ramach praktyk samo uczestnictwo w realizacji działań statutowych tylko jako członek organizacji

Profil menadżersko – prawny daje również inne możliwości w zakresie wyboru miejsc odbywania praktyk, przy czym należy pamiętać, że niektóre z niżej przedstawionych mogą pokrywać się z kategoriami podmiotów komercyjnych i organizacji pozarządowych, np. izby gospodarcze):

- izby gospodarcze, izby przemysłowo – handlowe, izby handlowe,
- związki pracodawców, organizacje biznesowe: np. Konfederacja Lewiatan, Związek Pracodawców Business Center Club, Pracodawcy RP, Związek Rzemiosła Polskiego, ale także lokalne organizacje pracodawców (np. organizacje działające na terenie powiatu Skierniewickiego np. Skierniewicka Izba Gospodarcza)
- związki zawodowe (zakładowe, branżowe, regionalne, krajowe),
- kancelarie prawne (zwłaszcza wyspecjalizowane w prawie gospodarczym, sprawach cywilnych, doradztwie sukcesyjnym, restrukturyzacjach, fuzjach i przejęciach)
- biura syndyków i doradców restrukturyzacyjnych,
- biura księgowe, rachunkowe, audytowe, audytowo – księgowe,
- agencje nieruchomości,
- agencje i biura kredytowe,
- podmioty Krajowego Systemu Usług (Krajowy System Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw (KSU) stał się rejestrem podmiotów, które zapewniają należyte świadczenie usług rozwojowych (doradczych i szkoleniowych), prowadzonych przez PARP.: www.parp.gov.pl. wiele tego typu podmiotów działa na poziomie lokalnym i regionalnym,
- klastery i podmioty prowadzące klastery gospodarcze – (w formie stowarzyszenia,

fundacji, spółek kapitałowych (w powiecie skierniewickim m.in. Skierniewicki Klaster Energetyczny, klaster Żyjmy Zdrowiej),

- Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach, (Instytut Sadownictwa i Kwaciarnictwa),
- Polska Federacja Producentów Żywności,
- inne podmioty – w których uczestnictwo zgodne będzie z profilem studiów menadżersko - prawnych

Przedsiębiorstwa z tzw. ekonomii społecznej:

- spółdzielnie socjalne, Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej, Zakłady Aktywności Zawodowej, Centra Aktywności Lokalnej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Klubu Integracji Społecznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej (ale jedynie w zakresie aspektów zarządczych, nie terapeutycznych).
- podmioty wspierające ekonomię społeczną (zaliczane także to trzeciego sektora: FISE, centra wolontariatu, Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej.

Weryfikacja efektów uczenia się oraz sposób obliczania oceny końcowej

Realizacja praktyk zawodowych jako bardzo istotny mechanizm łączenia wiedzy teoretycznej z praktyką realnych warunków pracy wiązać się powinna z odpowiednio dobranymi mechanizmami oceny jej efektów.

Praktyka „kierunkowa podstawowa“ ma bardziej ogólny charakter, co wiąże się z celami, jakie są przed nią stawiane w całym procesie dydaktycznym. Należy zaznaczyć, że poniższe zasady weryfikacji efektów kształcenia w kontekście obliczania oceny końcowej są ostatnim etapem realizacji praktyk w danym semestrze, przyjmując charakter oceny ex post. Opiekun praktyk będzie również na bieżąco śledził przebieg praktyk, w trakcie ich trwania, porównując w każdym indywidualnym przypadku cele i założenia jakie im przyświecały, ustalone w momencie ustalania miejsca odbywania praktyk. Ma to na celu optymalizację uzyskiwanych efektów i ewentualnej interwencji/ pomocy w przypadkach, gdy będzie to konieczne. Tego typu działanie będzie przybierać formę ewaluacji on-going, przy czym każdy student będzie miał możliwość bieżącej komunikacji z opiekunem praktyk i wyjaśniania ewentualnych problemów. Opiekun praktyk będzie prowadził wrywkową analizę zapisów w dzienniczkach praktyk oraz prowadził z wybranymi osobami rozmowy kontrolne.

Metody i narzędzia weryfikacji efektów uczenia się i sposób obliczania oceny końcowej składają się z kilku elementów:

1. Dziennik Praktyki Zawodowej (lub Wniosek o Zaliczenie Praktyk)
2. Sprawozdanie z realizacji praktyk (wg. wzoru stanowiącego załącznik)
3. Rozmowa sprawozdawcza podsumowująca
4. Analiza portfolio dokumentów i osiągnięć lub charakterystyka zadania zawodowego (wycinka pracy)

*zakres metod i narzędzi weryfikacji dotyczy zarówno osób rozpoczynających praktyki jak i osób zaliczających praktyki w ramach procedury związanej z wnioskiem o zaliczenie praktyk, gdy student/ka jest np. osobą pracującą lub prowadząca działalność gospodarczą.

Ad. 1. Dziennik Praktyki Zawodowej (lub Wniosek o Zaliczenie Praktyk)

Dziennik praktyki zawodowej wypełniany będzie przez każdego studenta zgodnie z formatem ustalonym przepisami wewnątrzszkolnymi. W dzienniku zawarte będą informacje o przebiegu praktyk w ujęciu dziennym, ze wskazaniem czasu i zakres wykonywanych czynności/ zadań.

Wniosek o zaliczenie praktyk dotyczyć będzie osób, które uzyskują możliwość zaliczenia jako praktyki – zgodnie z przepisami Regulaminu Praktyk PUSB w Skierniewicach- wykonywanej działalności zawodowej obecnie, lub w okresie nie dłuższym niż dwa lata. Każdy wniosek będzie analizowany pod kątem zgodności zadań/ zapisów umowy o pracę/ umowy cywilnoprawnej/ umowy wolontariatu z profilem studiów menadżerskich. Ta sama procedura

dotyczyć będzie osób prowadzących działalność gospodarczą, aczkolwiek zakłada się, że prowadzenie własnej działalności wypełnia znamiona zgodności z profilem studiów, gdyż wymaga podejmowania złożonych działań związanych zarówno z aspektami ekonomicznymi, zarządczymi jak i prawnymi.

Ad. 2. Sprawozdanie z realizacji praktyk (wg wzoru stanowiącego załącznik)

Sprawozdanie z realizacji praktyk kierunkowych ma na celu uzyskanie opinii i zebranie wniosków z odbytej praktyki od każdego studenta. Sprawozdanie składać się będzie z zakresu zadań opisowych, odnoszących się do wybranych aspektów realizacji praktyk, dając szansę na indywidualną wypowiedź, konkluzje i podsumowanie. Sprawozdanie będzie miało charakter pytań opisowych pozwalając na weryfikację wybranych efektów uczenia się i uzyskanie przez uczelnianego opiekuna praktyk wglądu w efektywność uczestnictwa w praktykach, a tym samym ich wartość uzupełniającą w stosunku do równoległego przebiegu zajęć dydaktycznych na uczelni.

Ad.3. Rozmowa sprawozdawcza, podsumowująca.

Celem rozmowy sprawozdawczej jest końcowe podsumowanie odbytych praktyk, w kontekście stawianych do osiągnięcia efektów, zarówno w odniesieniu do wiedzy, umiejętności jak i ukształtowanych postaw. Układ rozmowy obejmować będzie omówienie przebiegu praktyk, rodzaju wykonywanych zadań, samooceny studenta pod kątem nabytych kompetencji, oceny miejsca odbywania praktyk oraz dalszych planów odnośnie do kontynuowania praktyk w kolejnych semestrach. Rozmowa sprawozdawcza będzie ukierunkowana na kwestie zawarte w oczekiwanych efektach uczenia się, zwłaszcza w obszarze wiedzy oraz kompetencji społecznych. Zważywszy, że istotną wartością praktyk jest holistyczne podejście do uzyskiwania przez studentów odpowiednich efektów uczenia się, w czasie rozmowy sprawozdawczej istnieje możliwość bezpośredniej weryfikacji nabytych/ ukształtowanych umiejętności. Rozmowa sprawozdawcza będzie miała charakter swobodny, co związane jest z możliwością jej ukierunkowania w zależności od specyfiki miejsca odbywania praktyk i takiego sposobu sformułowania pytań i wątków merytorycznych, aby możliwa była możliwie szeroka weryfikacja efektów uczenia się głównie w zakresie wiedzy i umiejętności. Każda rozmowa sprawozdawcza będzie zatem dopasowana pod względem miejsca realizacji praktyk, przy jednoczesnym rygorze standaryzacji sposobów oceny w zakresie osiągniętych efektów uczenia się.

Ad.4. Analiza mini zadania zawodowego (wycinek pracy) lub projektu zrealizowanego przez studenta w czasie praktyk

Każdy uczestnik praktyk ma możliwość przedstawienia własnego portfolio dokonań w postaci przykładowego mini zadania zawodowego, projektów/ projektu/ wycinka pracy. Należy wyraźnie zauważyć, że uzupełnia się to ze sprawozdaniem z praktyk, stanowiąc jego uszczegółowienie dokumentujące zdobywaną wiedzę, umiejętności i potwierdzając zakres realizowanych zadań. Studenci mają możliwość, wykazania realizacji więcej niż jednego przykładowego zadania (wycinka pracy) lub projektu, w którym brali udział i w przypadku których możliwa jest identyfikacja rzeczywistego wkładu pracy i wykonanych zadań ze strony uczestnika praktyk. Dodatkowo studenci zostaną poinformowani o możliwości uzupełniania mini zadania zawodowego / projektu o dodatkowe elementy, np. w postaci uzyskanych certyfikatów, zaświadczeń lub innych dokumentów, który będą wykazywać i potwierdzać nabywane w toku praktyk wiedzę i umiejętności

Sposób obliczenia oceny końcowej praktyk:

Przyjmuje się, że ocena końcowa przyjmie postać „średniej ważonej” obliczonej w następujący sposób:

Ocena Końcowa = $D \times 0,1 + S \times 0,4 + R \times 0,4 + P (0,1)$

gdzie:

D - Dziennik Praktyk

S – Sprawozdanie z realizacji praktyk

R - Rozmowa sprawozdawcza (egzamin)

P- portfolio dokumentów/ dokonań lub charakterystyka wybranego wycinka pracy z zakresu realizowanych zadań (np. projekt aranżacji przestrzeni sklepowej z uwzględnieniem modeli zachowań konsumenckich, zakres księgowania i operacji księgowych, program organizacji wydarzenia promocyjnego, sprawozdanie itp.)

Skala ocen 2-5 – ocena przydzielana przez opiekuna praktyk

Skale służące do ustalenia oceny końcowej:

Ocena	Przedział skali punktowej
Bardzo dobry	4,70- 5,00
Dobry plus	4,50 – 4,69
Dobry	4,00- 4,49
Dostateczny plus	3,5 – 3,39
Dostateczny	3,0 – 3,49

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	STAC.	NIESTAC.
Forma nakładu pracy studenta		
1. Udział w zajęciach teoretycznych – wykłady (zgodnie z planem studiów)		
2. Udział w zajęciach praktycznych – ćwiczenia, laboratoria, warsztaty, lektoraty itp. (zgodnie z planem studiów)	125	
3. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (1+2)	125	
4. Praca własna (np. czytanie literatury, powtarzanie materiału, prace domowe i projektowe)		
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):	125	
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów – „ECTS ” w siatce):	5	
Uwagi		